

V Praze 8. května 2019

Milé děti,

srdečně Vás pozdravuji a přeji sluníčkový den. Jistě se ptáte, co se děje, když nevolám, nepíšu esemesku, ale posílám dopis poštou, v obálce se známkou a s ručně psanou adresou. Říkáte si, že samy také píšete pohledy, když jste u moře v Řecku nebo v šumavském Srní, ale dopis? – to je přece něco jiného!

Nejste ode mě tak daleko, abychom se nesešly a nevyprávěly si. Moc ráda si s Vámi povídám a poslouchám, co mně říkáte: o střílečkách a pravidlech různých stolních her (někdy i vymyšlených), o tom, jak by šlo spravedlivě rozdělit bonbony mezi brášku a sestřičku, jak se dočkat prázdnin, že Vám chybí náš pejsek Zyrůška, a proto jste smutné, ... Protože i psaní dopisu je svým způsobem povídání, chci Vám napsat pár slov. Psaní dopisu však není povídání ledajaké. To věděl moc dobře pan spisovatel Karel Čapek a napsal o tom v Pohádce pošťácké.

Píše tam, že pan Kolbaba, pošťák neboli listonoš, usnul na poště. Když se přiblížila půlnoc, objevili se poštovní skřítci. Nejdříve třídili poštu, vážili balíky, přepočítávali peníze a pak se dali do hraní karet. Jako karty sloužily nedoručené dopisy. Pana Kolbabu vzali mezi sebe do hry, a protože se divil, jak mohou hrát s dopisy mariáš, vysvětlili mu: Takové dopisy, ve kterých si lidé něco nalhávají a předstírají, to je nejnižší karta sedmička. Osmička, to jsou dopisy, co si lidé píší jen z musu a povinnosti, devítka – ze zdvořilosti. Desítka, to je první vysoká karta, tedy dopis, v němž si lidé píší něco zajímavého a nového. Spodek je dopis, v němž lidé chtějí těm druhým udělat potěšení, král nebo také dáma je dopis psaný z lásky. A eso, to je psaníčko, ve kterém dává člověk tomu druhému celé srdce. – A jak to poznáme, co je v dopisu napsáno? – Ta lhostejná psaní jsou studená, ale čím víc lásky je v dopisu, tím je psaníčko teplejší.

Jedno takové psaníčko potřeboval pan pošťák Kolbaba přečíst, aby ho mohl doručit. Skřítci mu pomohli. V dopise stálo: „Má znejmilejší Mařenko, tak ti pýšu žesem dostal místo za šoféra tak esli bys chtěla mohli bychom mít veselku napyš mně esli mně máš eště ráda pyš mně brzo tvůj věrný Frantík.“

Pan spisovatel Čapek moc hezky ukázal, že napsat správný dopis je kus umění. Jedny dopisy jsou odtažité, studené, jiné přátelské, další plné lásky. Také ukázal, že psaníčko psané s velikou láskou nemusí být právě napsáno vzornou češtinou, že může být napsáno tak, jak

mluvíme, ale že je přece jen lepší, když je bez chyb. Poštovní skřítek totiž napočítal ve Františkově dopisu osm pravopisných chyb, o ostatních věcech nemluvě.

Honzíku a Janičko, nebude dlouho trvat, jen co trochu vyrostete, a začnete také psát dopisy. Nebo už spíš esemesky, maily, twity, blogy... Můžete je zdobit smajlíky, psát větami jednoduchými, používat takové „to je hustý“, „super!“, „já to nedám“ (o hrubých slovech nemluví). Ve škole se dozvíte, že ať mluvíme, nebo píšeme, vybíráme z bohaté slovní zásoby a i z jiných jazykových prostředků češtiny. A že to platí i pro psaní dopisů. Možná že i sami zjistíte, že čeština je jazyk bohatý a pružný, a že když píšeme, máme z čeho vybírat. O tom si někdy později můžeme popovídat. Teď bych Vám chtěla hlavně říci, že mně uděláte velkou radost, když mi také napíšete pár slov. To mě hodně potěší.

Vaše babička